

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

Tit. XXIX. De Clericis Peregrinantibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

TITULUS XXIX.
De Clericis Peregrinantibus.
SUMMARIUM.

1. 2. Peregrinatio Romana habet quandoque vim Appellationis, & quando.
3. Per peregrinos hic intelliguntur Romipetæ.

Sciendum i. præsentem Titulum, tanquã appendicem prioris, hic subungi ideo, quia peregrinatio Romana post latam in aliquem sententiã assumpta habet vim appellationis. c. un. h. t. & hujusmodi itineris ingressus Romam versùs ad Papam est realis appellatio, quã, cum fiat ipso facto, plus est quàm verbis appellare. c. 52. de appellat. cum hi, qui accedunt ad præsentiam nostram (Pontificis) cum rebus eorum debeant esse sub Apostolica protectione securi c. un. cit. ut adeò contra ipsos, vel res eorum, vel in-vel extra Judicium, à Judice vel homine privato, nihil innovari aut attentari possit, & quidquid innovatum vel attentatum fuerit, revocari debeat, sic ut quod attentatum est appellatione verbali interposita, & restitui, quidquid interea ipsis ablatum. Atque ad hoc agere in Judicio, etiam sine mandato, possunt omnes propinqui, amici, imò & servi. c. un. cit. Quando autem hujusmodi arreptio itineris Romani (cui æquiparatur etiam arreptio itineris non Romani, sed ad alium Judicem superiorem, uti & missio Nuntij super causa ad Papam, vel ad alium Judicem superiorem) sortiatur vim appellationis, statim dicemus, sed priùs

Sc. 2. Peregrinos in genere dici, qui aliena loca peragrantes proficiscuntur. 2. Hic autem per peregrinos specialiter & maxime intelligi Romipetas, seu illos, qui Romam proficiscuntur, etiam ex devotionis vel alia causa. 3. Tam Laicos quàm Clericos; quamvis enim Rubrica loquatur de solis Clericis, textus tamen subsequens loquitur indiscriminatim, & quia in Laicis eadem textus reperitur ratio, etiam ad hos communiter extenditur. 4. In Bulla Cœnæ casu 9. & 10. excommunicationem latæ sententiæ & Summo Pontifici reservatam fulminari in eos, qui accedentes ad Sedem Romanam vel in ea morantes, vel inde recedentes, suã vel aliorum operã interficiunt, mutilant, vulnerant, spoliunt, capiunt, detinent; vel qui in his dant auxilium, consilium, vel favorem; sive dein Romam petant litis prosequendæ, negotij gerendi, beneficij obtinendi causã, de quibus loquitur casus 9. cit. sive devotionis ergo, uti habet casus 10. cit. Bull.

Dico. Ut peregrinatio Romana, seu ad Urbem, vel ad Sedem Apostolicam, habeat vim & effectum appellationis, requiritur i. ut iter arripiatur intra 10 dies à lata sententia, vel illato gravamine. 2. Ut hoc iter sit intimatum Judici, vel Parti adversæ. 3. Ut iter medians non præveniatur citatione, antequam iter arripuerit. c. 9. de appellat. quia tunc, utpote præventus ab altero Judice, non posset amplius ipsius forum declinare. c. 30. eod. & c. 19. de for. comp. & præveniens posset procedere in causa non obstante suscepto itinere. 4. Ut arripiat iter, antequam intellexerit, contra se ab Adversario

Fff

tio

trorum datur appellatio; quia sunt arbitri juris, & necessarij. A data doctrina excipe casum, quo recusat Judex Delegatus, & delegans est præfatus: vel recusat Vicarius Generalis Episcopi, aut ejus Delegatus, & Episcopus est præfatus: vel recusat unus ex duobus Delegatis ad eandem causam cum clausula, si ambo non possunt, unus procedat: in his quippe circumstantijs de causa suspicionis cognoscit & judicat Delegans, vel Episcopus, vel Condelegatus non reculatus, & non arbitri. c. 4. de off. deleg. in 6. c. 4. de for. comp. & ibi Abbas. Pariter arbitris opus non est, quando causa suspicionis est vel certa, & jure expressa, uti sunt recensitæ; vel manifeste nulla aut frivola. Abb. in c. 61. cit. n. 5. Barb. n. 12.

Dico 3. Pendente causa reculationis acta à Judice reculato non tantum revocari debent, uti diximus n. 30. sed probabilis ipso jure sunt nulla, saltem si causa objectæ suspicionis sit manifestata, vel quæ acta sunt post electionem arbitrorum. Ita communior, desumpta ex c. 41. & 61. cit. Quæ autem acta sunt ante electionem arbitrorum in casu dubiæ suspicionis, probabiliter valent, nisi vel per appellationem, vel alio modo, causa postmodum transferatur cum effectu ad alium Judicem, ut cum Innoc. Imol. dicitur Pirh. & Wiestner, idque desumunt ex c. 27. de off. deleg. in fine, ubi conceditur appellatio à Judice Delegato, qui causam justæ reculationis non admittit, & solum illa, quæ post hujusmodi appellationem acta sunt, habeantur pro irritis: ergo à contrario valebunt, quæ ante appellationem, sed tamen post reculationem, sunt acta. Oppones, satius esse impedire, ne quid fiat valide, quàm factum postea revocare cum verecundia Judicis recusati: ergo dicendum potius, quod acta Judicis recusati etiam ante appellationem sint invalida, quàm revocabilia tantum. 3. Major est verecundia Judicis recusati, si postea ejus acta debeant declarari tanquam irrita ipso jure; quia sic arguitur vel manifeste, vel imperitiæ juris.

Dico 4. Relatio de Jure Civili recentiori hodie est abrogata. Auth. nov. Jure C. de Relat. Nov. 125. c. 1. ubi Justinianus voluit, ut causa perfectè examinata terminetur à Judice ipso, & executioni detur, nisi interponatur appellatio: quia compertum erat, lites nimium protrahi per hujusmodi recursum ad Principem. Interim tamen non prohibetur, quod minus super aliquo dubio Princeps interrogari possit, modò non tota causa, sed tantum aliquis articulus, de quo est ius dubium, referatur ad Principem. Relationum loco permittitur & sæpe adhibetur recursus ad Jurisperitos, & ad Facultates Juris in Academijs, indeque petitur consilium in Jure dubio. Interim autem, dum consilium petitum advenit, suspendi jurisdictio nem Judicis, ut nō innovare possit, sicut olim Relatione Principi missa & pendente, putant Vallensis h. §. 20. n. 5. Brunnem. & alij. Dixi, de Jure Civili; nam de Jure Canonico expressè approbatur Relatio c. 68. h. t. quamvis rarissimus sit illius usus, ut communiter notant DD.

Lib II. R. P. Pickler.

rio suo esse impetratas litteras Apostolicas ad Delegatum. c. 15. de appellat.

TITULUS XXX.

De Confirmatione Utili vel Inutili.

SUMMARIUM.

1. 2. Quid sit Confirmatio, & quod duplex.
3. In dubio presumi debet, quod Confirmatio sit data in forma Communi, non in Speciali.
4. Confirmatio in forma Communi quid operetur.
5. Et quid Confirmatio in forma Speciali.
6. An inferior possit cognoscere de Confirmatione data à Papa.

1. Sciendum 1. nonnunquam contingere, ut sententia, à qua non appellatur, confirmetur à Superiore; & ideo subiungitur pro coronide Titulus de Confirmatione, & quidem non tantum sententiae, verum occasione huius etiam aliorum actuum, v. g. statutorum, privilegiorum, possessionis, instrumentorum, transactionum, officiorum, electionum, institutionum &c. Est autem Confirmatio juris quocunque modo quaesiti per legitimum Superiorem facta corroboratio. Ita quoad rem Holtienf. & Pirh. uterque n. 1. ad b. t. cum communi ex c. 6. §. ceterum de fid. instr. Dicitur 1. juris quocunque modo quaesiti, ut comprehendatur utraque Confirmatio, data in forma communi, & in forma speciali, de qua statim; nam prior corroborat jus legitime quaesitum: posterior jus etiam nulliter & de facto duntaxat quaesitum, sed suo modo. Qui enim confirmat, non dat de novo, sed datum seu iam quaesitum, saltem aliquantulum, corroborat. c. 6. cit. & l. 6. ff. de iurisdic. Dicitur 2. per legitimum Superiorem, ut insinuetur, Confirmationem non esse, quae sit à pari, vel inferiore, sed Approbationem. Neque privilegia Pontificia proprie confirmantur, cum eadem sit auctoritas Papae successoris, quae Antecessoris, sed magis proprie dicuntur innovari, vel de novo concedi.

2. Sc. 2. Confirmationem dividi 1. in Utilem & Inutilem. Prior est, quae valde est concessa; cui proin contravenire, aut de ea judicare non potest inferior. c. 1. 2. b. t. Posterior, quae invalide est data, quia v. g. obtenta ob vel subreptitum, atque ideo nullus est roboris. c. 3. §. segg. eod. Dividitur 2. & principaliter in eam, quae conceditur in forma communi, ac simplex dicitur, & in eam, quae conceditur in forma speciali, seu ex certa scientia. Prior est, quando Superior nulla vel non perfecta cognitione praevia confirmat actum in eo statu, in quo prius fuerat, & quasi conditionaliter tantum. Posterior, quando Superior praevia cognitione & de tota causa plene instructus confirmat actum vel negotium, & quasi absolute. Signa autem, ex quibus colligitur, Confirmationem esse factam in forma speciali, afferunt DD. cum Barbosa in tr. de Clausulis claus. 82. seg. 175. 177. sequentia. 1. Si addatur haec clausula: ex certa scientia. 2. Vel cognita causa. 3. Vel Parte citata & audita. 4. Vel ex plenitudine potestatis. 5. Vel suppleendo omnes juris & facti defectus. 6. Vel non obstante quacunque lege vel consuetudine in contrarium. 7. Denique, si tenor totus sententiae, privilegii, instrumenti &c. quod confirmatur, inseritur ipsi Confirmationi.

3. Dico 1. In dubio, an Confirmatio sit in forma communi, vel in speciali, probabilius haberi debet pro data in forma communi. Barb. in c. 2. b. t. n. 3. Tuschus litt. C. concl. 708. à n. 2. Gail l. 2. observ. 1. n. 17. & alij communius contra Abb. Jo. Andr. &c. Rationem dant, quia Confirmatio in forma speciali fit ex certa scientia, quae non praesumitur, nisi probetur, scilicet per unam ex praedictis clausulis, vel per hoc, quod inseratur totus tenor illius actus, qui confirmatur, vel si confirmans alio modo exprimat indicium Confirmationis in forma speciali. Assertio maxime procedit in casu, in quo Confirmatio credit in praedictum tertij. per c. 13. de off. deleg. c. 31. de Decim. Oppones. Verbum confirmo ex sua natura importat, quod rem faciat firmam, & sic interpretandum

est, ut res confirmata magis valeat, quam pereat. c. 23. ceterum cit. Abbate 25. de V. S. ergo in dubio videtur Confirmatio esse specialis, non communis & coronaria; cum ista parum vel nihil valeat, bene tamen illa. Verbum confirmo reddit quidem actum firmum, sed ita propria ipsius naturam, & superaddit aliquam firmitatem illi, quod jam prius aliquo modo datur: nam, quod non est, confirmari nequit, cum qualitas supponat id, quod confirmari debet: nisi nempe Confirmans exprimat, se velle tribuere alicui valorem, quem prius non habuit, adhibens sua auctoritate. Quis autem sit utriusque Confirmationis effectus, exponunt sequentes duae conclusiones.

Dico 2. Confirmatio in forma communi (uti & innovatio) non tribuit ullum jus novum, neque valorem alicui accedit, sed solummodo jus vetus conservat, & firmat, alicuique validum supponit. c. 1. 2. 4. b. t. c. 1. de concess. Preb. c. 6. de fid. instr. c. 29. de Privileg. Oppones: si nullum tribuit jus novum, ac alicui invalido roborat, operatur nihil, & est otiosa: vel enim supponit actum, qui non est, vel, si actus, cui accedit, est invalidus, invalida quoque est Confirmatio, & sic nihil operatur. 3. N. Jap. quia operatur hoc, ut, si ex post facto de jure reus taliter confirmato erit aliqua lis, de ea nemo cogitare possit, nisi confirmans, & huius Delegatus, adeoque facit, ut non tam facile impugnetur, quod confirmatum auctoritate fuit. In specie confirmatio Electio in forma communi tribuit Electio potestatem administrandi. c. 15. §. 17. de Elect. Ex dictis erues, privilegia alicui Ordini Religioso concessa, & à Papa vel à Tridentino revocata, si iterum confirmantur ab alio Papa, sed in forma communi tantum, non revalidari aut reviviscere, per ea, quae tradit Laym. Theol. Mor. l. 1. tr. 4. c. 23. m. 1.

Dico 3. Confirmatio in forma speciali tribuit novum jus alicui, cui accedit, eumque, si prius forte fuisse invalidum, validum reddit; modo defectus, quo laborat, & sit dispensabilis à confirmante, vel in eo dispensari solet. Text. Gl. Laym. & alij DD. communiter in c. 1. de transact. & c. 5. b. t. Siquidem huiusmodi confirmatio ex certa scientia non tam est Confirmatio, quam dispensatio, gratia, privilegium, vel nova concessio. D. xi. modo defectus sit dispensabilis, scilicet non indubitanter jure Naturali vel Divino, & in eo dispensari solet; si enim talis esset, in quo quidem confirmans dispensare potest, at non solet, non confirmaretur actus, nisi specialiter exprimeret confirmans: sic Papa, quibus cumque alijsque clausulis, non censetur dispensare, & confirmare, & electionem intrusi ad Praelaturam. 2. Possessionem violentè acquiritam. 3. Actum juri alterius jam quaesito derogantem. 4. Actum particularibus locorum statutis, consuetudinibus, commercijs, & alijs, quae Papa, vel Princeps ignorare praesumitur, contrarium, nisi faciat expressam mentionem intrusionis, violentiae, praedicti contrarietatis, aut nisi aliunde constet, eum habuisse illorum notitiam, & nihilominus confirmationem dedisse.

Quaeres pro coronide, utrum de Confirmatione à Summo Pontifice data cognoscere possit inferior Judex, aut eam immutata recognoscendo? 1. non, nisi inferior habeat ad id speciale mandatum, & sic concedatur a peritio oris, ut loquantur, ac facultas impugnandi: aut nisi certum sit, confirmationem per falsi suggestionem esse impetratam. Text. & DD. communiter in c. 1. §. b. t. c. 20. de Refor. Quamvis verò principaliter non possit cognoscere Judex inferior de Confirmatione Papali, potest tamen incidenter, per c. 9. de in integr. rest. l. 3. c. de judic. Sic si sciat, actum, qui à Papa confirmatur in forma communi, fuisse invalidum, potest per consequens & accessorie ac incidenter pronuntiare, eam Confirmationem esse nullam: si c. potest cognoscere, utrum privilegiatus à Papa sit capax privilegij: sic si iam jam cepta unus ex litigantibus producat privilegium contra alterum, potest Judex illud inspicere, ac videre, an non sit vitiosum, vel subreptitum. Abb. n. 1.

in c. 12. de judic. Pirh. b. n. 15.

O. A. M. D. G.